

Underkasta er

”Vet ni alla förstockade dårar att ni ska dö i dag eller i morgon eller nästa dag, därför att ni alla är dömda. Hör ni vad jag säger? Hör ni ordet? Dömda! Dömda!”

Så skrämmande talade munken till människorna i Bergmans film 'Det sjunde inseglet'. När digerdöden drar fram och lämnar likhögar efter sig, då kryper skrämseleentreprenörerna ur sina hålor och förkunnar villigt, och inte utan behagfylld njutning, sitt hemska budskap att alla skall förgås. Underkasta er, vänd era hjärtan och gör bot, då kanske det kan finnas en räddning, förkunnar de. Ty en domedagsprofet, som de kallades tidigare, eller med en mer adekvat teknisk term idag, skrämseleentreprenörerna, de har samma retorik och teknik. Först visa på att den yttersta dagen rusar mot oss. Att vi alla är hotade, att vi alla är dömda. Men i slutet ger han ett litet halmstrå. Ty trots allt är vi människor och kan inte stirra hopplösheten i ansiktet.

Skrämseleentreprenörerna har i alla tider villigt tagit fram och förkunnat undergången. Och skrämt de andra stackars människorna, som inget hellre vill än leva ett gott och skamligt behagligt liv i kärlek och mättnad. Mot de lyckliga, som ju då är fria, har skrämseleentreprenörerna uppfunnit helvetiska begrepp som skall skapa så stark rädsla att man kan få de lyckliga att underkasta sig. Det har kallats Harmagedon i kristen tradition, Ragnarök i asatradition, Världsbranden i zoroastrismen, Acharei hayamim i judendomen.

På 1970-talet skrämdes människorna till en förlamande rädsla av kärnvapenhotet. De två stormakterna skulle behandlas varligt och inte retas. Underkastelse var lösningen för att hålla kvar dessa helvetiska bomber i deras uppskjutningsbunkrar. Barn skrämdes och undrade om de skulle bli så gamla att de fick vara upp till sent på kvällen för att titta på TV. Kanske skulle de dö av en bomb innan dess.

Idag skall vi alla snart dö eftersom vi är dömda genom klimatförändringarna. Orkaner skapade av klimatets antikrist föröder Florida, översvämningar dränker Pakistan och ryssarna kan inte andas i Moskva då värmen är tryckande och skogsbränderna ödelägger land och människoboningar. Bakom allt detta står vår oförmåga att förstå att underkasta oss naturen. Skrämseleentreprenörerna eldar upp sig och drar skam och vanära över våra liv och begär att vi omedelbart, fast det egentligen nästan är för sent, skall söka bot och bättring och späka oss. Återigen får vi fria lyckliga höra att just detta är århundradets viktigaste fråga. Utan lösning på denna, just denna fråga är vi alla döda. Hör ni det! Döda! Döda!

Skrämseleentreprenörerna är idag lika villiga som de varit tidigare. Som om det fanns ett kast av människor som i varje tid fick skrämselels mäktiga gen i sig. Sådana som ser vilken makt de kan få, och som njuter den makt som de får när de lyckas skrämma människorna. De fria och lyckliga. När deras lycka är bruten, då trycks de ner till underkastelse, och blir därmed ofria. Medan skrämseleentreprenörerna har lyckats erövra friheten till att underkasta, som likt Bergmans munk ser förtjust över de skrämde människorna. Ty bakom allt detta ligger sannerligen inte omsorgen om människans överlevnad, utan njutningen av andras underkastelse. Att skrämma andra ner på knä. Att få stå på lådan och titta ner på de till marken slagna människorna. Underkastelsen är skrämseleentreprenörernas njutningsmedel, då som nu.

Öllsjö den 19 augusti 2010
Sven-Olof Collin